

Posudek oponenta diplomové práce

Název práce: Postavení muže - učitele v preprimární edukaci

Autor: Zdeněk Švec

Předložená diplomová práce má teoreticko - empirický charakter. Její rozsah je 56 stran textu a 9 stran příloh (splněn požadavek na rozsah práce). Zvolené téma je velice zajímavé, v odborné literatuře mu není věnována pozornost a proto je třeba volbu tématu ocenit. Autor sám pracuje v mateřské škole jako učitel - ředitel a ke zvolené problematice má blízký vztah. Diplomová práce navazuje na jeho bakalářskou práci z roku 2011 „Muž v mateřské škole“.

Práce je rozdělena na dvě základní části. Nejprve se diplomant zabývá obecnými teoretickými otázkami preprimární edukace. Vzhledem k tématu je věnována pozornost především roli pedagoga v preprimární edukaci a jeho kompetencím. Důležité je zaměření na pojetí primární edukace učitelkou a učitelem a na roli mužského vzoru ve výchově. Ke zpracování této části diplomové práce byla použita řada zdrojů, seznam literatury obsahuje dostatečný počet cca 40 položek včetně zdrojů z internetu a zdrojů cizojazyčných. Citace ze zdrojů v textu práce odpovídá stanoveným požadavkům.

Cílem diplomové práce je zjistit, jaké je postavení muže - učitele v mateřské škole. V kapitole 3 jsou popsány použité metody. Autor připravil dotazník vlastní konstrukce a oslovil kolegy z mateřských škol. Zjištěné poznatky jsou uvedeny v kapitole 4 nazvané Sebereflexe mužů jakožto učitelů v mateřské škole. Zde poukazují na zásadní problém: V příloze diplomové práce jsou dotazníky dva a v kapitole 3.1 není vysvětleno, jak s nimi autor pracoval. Na str. 37 je zmíněno doplňující dotazování. Pokyny pro respondenty jsou nejasné, mimo jiné se uvádí využití pro diplomovou práci „Muž v mateřské škole“, což není název této práce. Dotazník obsahuje nesrovnalosti - např. v otázce 6 je nabízená odpověď formulována „setkal/a“ - byl dotazník určen i ženám? Není také jasně vymezeno, kolik respondentů na který dotazník odpovídalo. Autor zmiňuje 15 kolegů, ale zároveň na straně 26 uvádí „15 učitelů, jeden ředitel a jeden vedoucí učitel“, což je 17. osob. Všechny výše uvedené nesrovnalosti je třeba objasnit při obhajobě.

Interpretace získaných dat je v podkapitolách 4.1 až 4.13. Není však dodržen princip používaný při zpracování a vyhodnocování empirických dat - postupovat podle jednotlivých otázek dotazníku a uvádět jejich čísla. Vzhledem k existenci dvou dotazníků je interpretace nepřehledná. Kapitola 4.3 má shodný název jako kapitola 4.8. Na str. 41 až 43 jsou grafy, které autor převzal. Data získaná mimo autorův průzkum patří spíše do teoretické části nebo do interpretace poznatků. Shrnutí (kapitola 5) je spíše vyjádřením osobních názorů k dané problematice než shrnutím získaných poznatků.

Při celkovém hodnocení je třeba ocenit záměr věnovat se známé problematice (genderová nevyváženost ve školství), která však je málo zkoumána. I když byl cíl práce splněn, empirická část práce (výzkumné šetření a jeho zpracování) vykazuje některé významné nedostatky (zmíněno výše). Při obhajobě doporučuji stručně shrnout zjištěné výsledky dle shrnutí na str. 53: Které výsledky velmi překvapily, které zasmušily, které nadchly.

I přes uvedené výhrady diplomová práce splňuje požadované náležitosti, doporučuji přijmout ji k obhajobě.

V Hradci Králové dne 9. 8. 2015

PhDr. Vladimír Václavík, Ph.D.